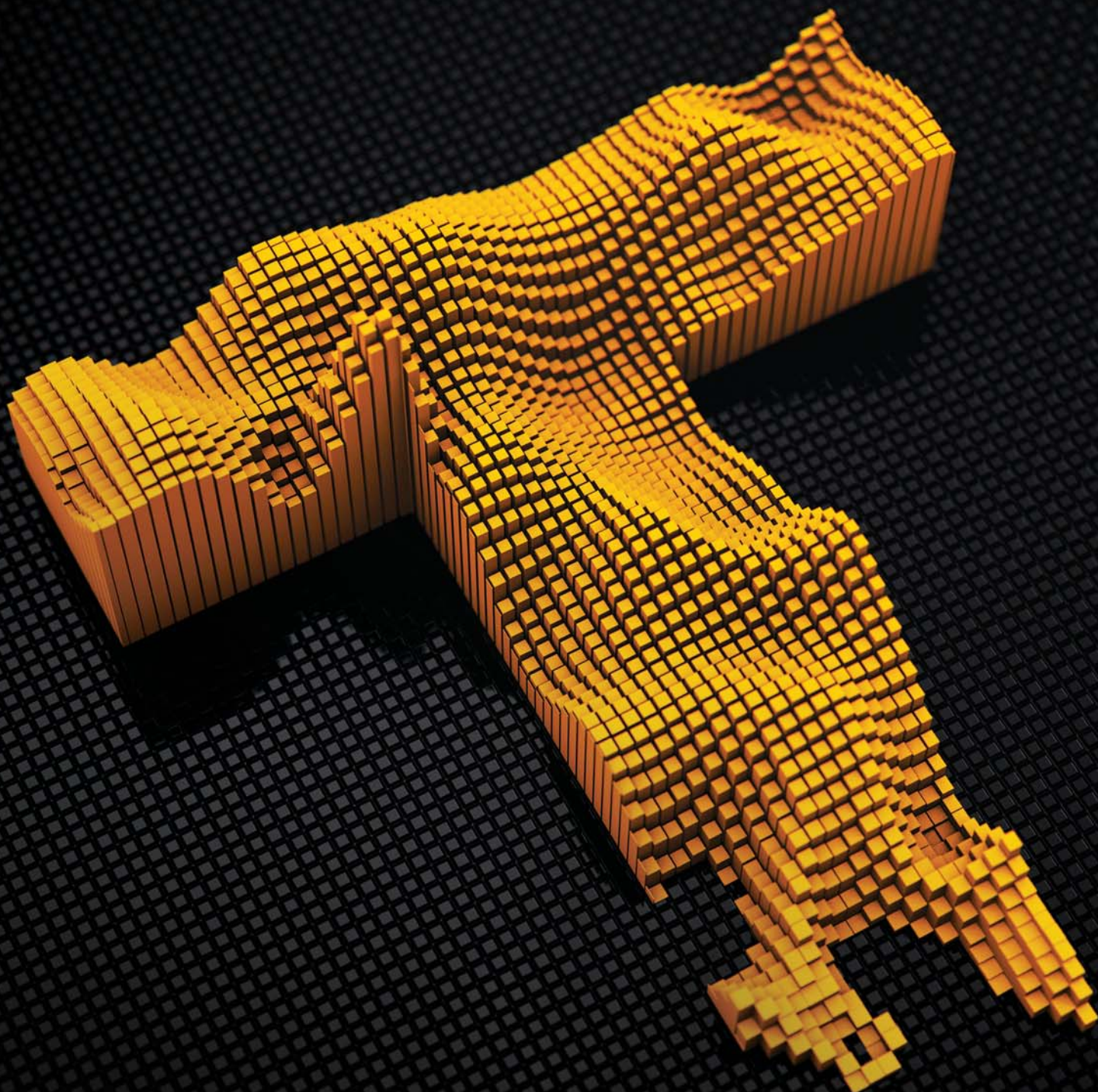

BILTEN / 2019

И ЗВАНИЧНО – ПОЧЕО ЈЕ ТАКТОНС 2019.

У препуној сали Студија М Радио Новог Сада, отворен је седамнаести ТАКТОНС. У првом делу програма, посетиоци су готово сат, уживали у концерту акустичне скулптуре Лабат Свар-Омфал Светлост Средишта. Публика је била одушевљена свирањем на несвакидашњим и неочекиваним инструментима, па је аплаузом позвала Владимира Лабата и његов оркестар на бис.

Заменик генералног директора Радио-телевизије Војводине Јожев Клем, нагласио је, поздрављајући госте и учеснике Тактона, да ТАКТОНС 2019. представља корак између будућности и прошлости: Овогодишњи фестивал са своја три сегмента - такмичењем, изложбом и научним скупом, указује на нашу садашњост, на достигнути степен знања, техничког напретка и научне мисли о снимању и емитовању звука, показујући пут како ћемо из наше прошлости стићи у ту прижељкивану нову будућност.

Клем, који је и председник Организационог одбора овогодишњег ТАКТОНС-а, подсетио је да 11 излагача на изложби, која је организована на ТАКТОНС-у, представља најсавременију аудио и видео опрему, а да је у конкуренцији, на такмичењу, готово 100 аудио снимака.

Станислав Радуловић, покрајински подсекретар за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама, отворио је седамнаести ТАКТОНС и нагласио: Значај ТАКТОНС-а је вишеструк, јер је спој традиције и међународног карактера. Пре свега значајан је за струку. Усуђујем се да кажем да је фестивал временом постао својеврстан симбол града Новог Сада.

ТАКТОНС 2019. траје до суботе, 9.новембра.

Катарина Васић

AND OFFICIALLY - 2019 TAKTONS HAS OPENED

In the crowded hall of Studio M Radio Novi Sad, the 17th Taktons opened. In the first part of the program, the visitors enjoyed the live performance of the acoustic sculpture Labat Svar-Omfal Light of the Center for almost an hour. The audience was delighted to see musicians played unusual and unanticipated instruments, so they applauded Vladimir Labat and his orchestra for an encore.

Deputy General Director of Radio Television of Vojvodina, Jožev Klem, while welcoming guests and participants of Taktons, emphasized that Taktons 2019 represents a step between the future and the past - This year's festival, with its three segments by competition, exhibition and scientific conference, points to our present, to the achieved level of knowledge, technical advancements, and scientific thought about sound recording and broadcasting, showing the way of how we will arrive from our past into that coveted new future.

Klem, who is also the chairman of the Taktons' Organizing Committee, recalled that 11 exhibitors at the Taktons organized exhibition are state-of-the-art audio and video equipment, and that there are almost 100 audio recordings in the competition.

Stanislav Radulović, Undersecretary for Culture, Public Information and Relations with Religious Communities opened the 17th Taktons thus emphasizing - The importance of Taktons is multifaceted because it is a combination of tradition and an international character. Above all, it is significant to the profession. I dare say that over time the festival has become a kind of symbol of the city of Novi Sad.

2019 Taktons closes on Saturday, November 9.

Katarina Vasić

презимање улазница за отварање TAKTONC-a

Интервју: проф. др Владо Делић
редовни професор ФТН у Новом Саду
коорганизатор научне конференције ТАКТОНС-а

ЛЕПО ЈЕ ДА ТАКТОНС ОБОГАЋУЈЕМО И НАУЧНИМ САДРЖАЈЕМ

Први пут смо за Билтен разговарали 2011. године, кад је на ТАКТОНС-у одржана прва научна конференција. Стигли смо до малог јубилеја - научна конференција се одржава пети пут. Како гледате на сарадњу, на опстанак и развој научне конференције на овој манифестацији?

Претходних неколико конференција су можда биле обимније по садржају, броју радова, успевали смо да их спојимо са још неким конференцијама. Овај пут смо настојали да одржимо ту традицију, са надом да ће следећи ТАКТОНС бити у новом дому Радио-телевизије Војводине. То ће бити повод да позовемо више предавача и угледних гостију из наше науке и струке, тако да ће се та традиција сигурно наставити. Лепо је да манифестацију која има разне аспекте обогатимо и са научним садржајем, да одржавамо блискост Радио-телевизије Војводине и Новосадског универзитета, Факултета техничких наука. Да наставимо сарадњу и у школовању кадрова који ће нам требати у том новом дому Радио-телевизије Војводине.

Шта је сада у фокусу на вашој катедри и вашем научном раду? Те 2011. године смо највише причали о синтетизатору говора.

Препознавање и синтеза говора су у фокусу мог научног интересовања и интересовања моје научне групе на Факултету техничких наука. У међувремену је то јако много напредовало. Сада се више не поставља питање разумљивости и природности синтетизованог говора, то се на неки начин подразумева. Сада се постављају захтеви да, док причате са неком машином, било да је то робот или неки кол центар, да тај вештачки, синтетизовани говор варира у стилу, начину говора, у току дијалога, да се прилагођава у датом моменту, и да још више остаља утисак да причате са човеком. Тако, кад завршите разговор са неким позивним центром, да се питате да ли сте разговарали са човеком или машином. Истовремено, и препознавање говора је јако напредовало. Обе технологије су напредовале захваљујући, пре свега, примени дубоких неуронских мрежа које су направиле један крупан помак у изражајности и природности синтетизованог говора,

тачности и робусности аутоматског препознавања говора, тако да ове технологије налазе све ширу примену. Значајан део ове научне конференције посвећен је радовима из те области.

Шта ћете још представити, са вашим тимом на научној конференцији? Приметио сам да радите на нечему што има примену у живинарској индустрији. О чему се ради?

Само препознавање говора иде ка томе да се сада препознавају и неки други интересантни звуци. Да се на живинарској фарми детектују респираторни проблеми код живине и да се што пре алармирају ветеринари, и да то зауставе у раној фази. То је само једна од многих примена. Много интересантније примене су везане за паметне градове у којима већ сад имате аудио водиче на вашим телефонима, чак повезане са виртуелном реалношћу. Говорне технологије се примењују за аудио књиге, али сад то не морају да читају људи већ то могу да раде машине. Могу се правити аудио издања уџбеника, и такве ствари радимо. Тако да примена иде у разним правцима. На конференцији ће бити неколико радова из уже области акустике, јер, ове говорне технологије имају акустику и аудио технику као једну дисциплину у низу, која су потребне да би машине причале као људи. Имамо радове гостију из Словеније, Мађарске, Босне и Херцеговине, из наше земље, радове који су посвећени разним аспектима акустике и аудио технике.

Никола Главинић

проф. др Владо Делић
редовни професор ФТН у Новом Саду

Interview: Prof. Vlado Delić, PhD, professor at FTN, co-organizer of science conference of TAKTONS

IT IS NICE THAT WE ARE ENRICHING TAKTONS WITH SCIENTIFIC CONTENT AS WELL

We have spoken for the Newsletter in 2011, when TAKTONS' first science conference was held. We reached a small anniversary – science conference is being held for the 5th time. What is your outlook on the cooperation with TAKTONS, on survival and development of the science conference during the event?

- Several previous conferences had maybe been bigger regarding the amount of content, the number of research papers, we managed to combine them with some other conferences. This time, we aimed to maintain this tradition, hoping that next TAKTONS will be held in the new home of Radio Television of Vojvodina. This will be the reason to invite more lecturers and esteemed guests from our science and expert fields, so this tradition will surely continue. It is nice that we are enriching an event with such versatile aspects with scientific content as well, that we are maintaining the closeness of Radio Television of Vojvodina and the University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences. To continue cooperation in the field of education of personnel which we will need in the new home of Radio Television of Vojvodina.

What is currently the focus of your Department and your scientific research? In 2011 we talked about speech synthesizer the most.

- Speech recognition and synthesis are the focus of my scientific interests and the interest of my research group at the Faculty of Technical Sciences. In the meantime, it all progressed significantly. Now, the understandability and naturalness of synthesized speech is no longer questioned, in a way it is implied now. Now, the requirements are that the artificial, synthesized speech of the machine you are conversing with, whether it is a robot or some kind of call center, varies in style and manner of speech during dialogue, to adapt in a given moment, and to leave you with a sense that you just talked with a human being. So, when you end your call to some call center, you are left wondering whether you just spoke to a machine or a human. At the same time, speech recognition also progressed. Both technologies progressed thanks to, primarily, the use of deep neurological networks which made an incredible leap in the expression and naturalness of synthesized speech, its accuracy and robustness of automatic speech recognition, so that these technologies are being implemented more and more. A significant part of this conference is devoted to research papers from this field.

What else will you present with your team at the science conference? I noticed you are working on something that has an application in the poultry industry. What is that about?

- Speech recognition itself is heading toward recognizing some other interesting sounds as well. For example, recognizing respiratory problems in chickens on chicken farms and alerting veterinarians as soon as possible, and stopping it all at an early stage. That is just one of many possible applications. Much more interesting applications concern smart cities in which you already have audio tour guides on smartphones, even connected to virtual reality. Speech technology is implemented for audio books, only now people do not have to read them, machines can. Audio versions of textbooks can be made as well, and we are doing such things. The application is heading in many diverse directions. Several research papers will be presented at the conference from a narrower field of acoustics, because these speech technologies have acoustics and audio technology as only one discipline out of the many necessary in order for machines to speak like people. We will be graced with the presence of guests from Slovenia, Hungary, Bosnia and Herzegovina, and our own country, with papers devoted to various aspects of acoustics and audio technology.

Nikola Glavinić

Zoltan Pecze, МТВА
аудио инжењер

ДОЛАЗИМ НА ТАКТОНС, ЈЕР ЈЕ ОВО ЈЕДИНО ОВАКВО ТАКМИЧЕЊЕ У СРЕДЊЕИСТОЧНОЈ ЕВРОПИ

Тактонс називају такмичењем, али ја не долазим због тога, него сматрам да је ово дружење, или размена искуства. Јавни медијски сервиси које ми овде заједнички заступамо, боре се са истим проблемима, и тражимо заједничко решење.

Четврти пут сам овде, сада као члан жирија. Организаторима сам захвалан, јер ово такмичење служи за пример. Моја одговорност, као представника Мађарске, је велика, јер аудио снимке треба да оценим аналитично и објективно. Као чланови жирија према разрађеном критеријуму треба да саслушамо снимке и да их оценимо. Овај задатак извршавам одговорно. Снимци су одлични и вреди их слушати. И сам напредујем после слушања снимака јер могу да их упоредим са својим снимцима, тако да оно ште се мени свиђа, могу да уградим у сопствена дела.

Виктор Дудаш

Zoltan Pecze, МТВА

Azért szeretek ide járni, mert Közép-kelet-Európában ez az egyetlen hangmérnök verseny. Versenynek nevezzük, de én nem is ez miatt jöttem el, hanem inkább tartom találkozóznak, vagy tapasztalatcserének. A közszolgálati rádióknak, amiket mi itt együtt képviselünk, azonos problémákkal küzdenek, és hasonló megoldásokat keresünk a megoldásukra. Negyedik alkalommal járok itt, immár zsűritagként. A szervezőknek köszönettel tartozom, mert példa értékű megmozdulásról van szó a verseny alakjában. A felelősségem olyan szempontból nagy, hogy mint Magyarországot képviselő, az itt elhangzó hangfelvételeket objektíven, analitikus füllel, kell pontoznom, természetesen. Ezt a feladatomat felelősségteljesen teljesítem. Az előadások kifejezetten színvonalasak, ezért érdemes őket meghallgatni, hiszen jövőbemutatónak tekinthetők.

Zsűritagként egy kifejezetten kidolgozott szempontrendszer szerint kell a hangfelvételeket hallgatnunk és értékelnünk. Az értékelést személy szerint teljesen a rendszer alapján végzem, hogy a döntésem tökéletesen megfeleljen neki. A hangfelvételek meghallgatása után magam is tovább fejlődöm, hiszen párhuzamokat tudunk vonni az újonnan halgatottak és a sajátjaink között, így, ami tetszik azt a saját munkásságunkba is beépíthetjük.

**Zoltan Pecze, MTBA
audio engineer**

I AM COMING TO TAKTONS, BE-
CAUSE IT IS THE ONLY COMPETI-
TION OF ITS KIND IN EAST AND
CENTRAL EUROPE

Taktons is referred to as a competi-
tion, but that is not the reason of my
visit, I rather see it as a social event, or
an exchange of experience. The public
broadcasters we represent are dealing
with the same issues, therefore we are
looking for a common solution.

This is the fourth time I am here, now
in the capacity of a jury member. I am
grateful to organisers, as this competi-
tion serves as an example. My respon-
sibility, as the Hungarian representative,
is huge, since my task is to evaluate
audio recordings in an analytical and

objective manner. As jury members, our task is to listen to recordings and evalu-
ate them by a defined criterium. I do this task conscientiously. The recordings
are great and worthy of listening. I am making progress myself after listening to
them, because I am able to compare them with my own, so when I find some-
thing I like, I can implement it in my own composition.

Viktor Dudaš

Силвестер Стегер, инжењер компаније НОА

Предавање: “Coexisting tasks in large scale preservation projects”
(Коегзистирајући задаци у великим презервационим пројектима)

ТОЛИКО СМО ФОКУСИРАНИ НА ПРОИЗВОДЊУ НОВОГ САДРЖАЈА ДА СМО ЗАБОРАВИЛИ НА АРХИВУ

На овогодишњем, 17.ТАКТОНС-у Силвестер Стегер, инжењер компаније НОА, одржао је предавање о дигитализацији старог видео материјала под називом „Коегзистирајући задаци у великим презервационим пројектима“. Компанија НОА је аустријска фирма која производи технологију за дигитализацију архива.

Људи су толико фокусирани на производњу новог садржаја да су заборавили стари - рекао је Стегер на почетку предавања и додао да је врло важно да се стари материјал дигитализује како би могао и даље да се користи.

Процес дигитализације веома је комплексан, изискује велики буџет и много времена. Он се не састоји само од претварања аналогног материјала у дигитални запис, већ и од логистике око самих физичких објеката на којима се садржај налази, као и од даљег сегментирања фајлова након дигитализације. Овај процес додатно продужава чињеница да мора бити рађен у „реалном времену“ што значи да је за дигитализацију потребно онолико сати колико сам материјал траје.

Стегер је споменуо да у Аустрији бацају касете након што их дигитализују, јер им након тога више не требају, поготово зато што се уређаји који могу да емитују овај аналогни формат више не производе. И у целом свету их има све мање. Технологије које ће олакшати читав процес јесу вештачка интелигенција и смештање датотека на cloud („облак“) - рекао је Стегер је и истакао да ове иновације ипак неће бити у употреби у блиској будућности.

Своје архиве дигитализовали су највише европски и северноамерички медији, док у осталим земљама заостају на овом пољу, истакао је Стегер. Овај велики и комплексан посао предстоји и Радио-телевизији Војводине.

Предраг Мијатовић

Silvester Stöger, Engineer at NOA

Lecture: Coexisting tasks in large scale preservation projects

“WE ARE SO FOCUSED ON PRODUCTION OF NEW CONTENT THAT WE FORGOT ABOUT THE ARCHIVE”

At this year's 17th TAKTONS, Silvester Stöger, engineer from NOA, gave a lecture on digitalization of old video material titled “Coexisting tasks in large scale preservation projects”. NOA is an Austrian company which manufactures technology for digitalization of archives.

People are so focused on production of new content that they forgot about the old, said Stöger at the beginning of the lecture, and added that it is very important to digitalize old material in order to continue its use.

Digitalization process is very complex, it requires a large budget and a lot of time. It does not only entail conversion of analogue material into digital, but also the logistics surrounding the very physical objects on which the content is stored, as well as the further segmenting of files upon digitalization. This process is additionally extended by the fact that it has to be performed in “real time”, which means that digitalization requires as many hours as the material itself lasts.

Stöger said that in Austria old cassettes are thrown away after they are digitalized because they are not needed anymore, especially since devices capable of reproducing and playing this analogue format are no longer manufactured, there is less and less of them in the entire world. Artificial intelligence and the ability to store files on clouds will be the technology to make the whole process much easier, said Stöger and emphasized that these innovations will not be in use in the near future.

Most European and North American media digitalized their archives, while the rest of the countries are behind in this field. Radio Television Vojvodina (RTV) is currently facing this immense and complex task.

Predrag Mijatović

Силвестер Стегер,
инжењер компаније НОА
Silvester Stöger,
Engineer at NOA

Дан Коржос, инжењер звука на Радију Румунија у Букурешту

ПОНОСНИ СМО НА НАГРАДЕ КОЈЕ СМО ДОБИЛИ НА ТАКТОНСУ

На ТАКТОНС смо дошли шести пут. Први пут 2009. године, а ево на ТАКТОНС-у смо и 10 година касније. Ово је веома лепо такмичење и веома корисно за све инжењере звука из свих земаља учесника.

Први пут смо дошли тако што је господин Конрад Пфаф, шеф технике Радио Темишвара, сазнавши за такмичење, питао нас из Букурешта, са централног радија, да дођемо с неким изабраним снимцима. Тада ништа нисмо освојили, чак смо били на последњим местима, али открили смо о чему се ради и знали смо како да се што боље припремимо. Тако смо наредна три Тактонса освојили највише награда, као и главну награду Тактонс, што нам много значи.

Румунија ове године учествује са 18 снимака. Све смо их радили ми, група инжењера са Радио Румуније у Букурешту.

Што се тиче наше делатности, радимо све врсте продукција, од народне музике до биг бенда, од симфонијских до камерних комада, дакле, све категорије које постоје овде на ТАКТОНС-у, а у свакој категорији учествујемо с једним или два снимка.

Да би један снимак био високог техничког квалитета, потребна је употреба најновије техничке опреме, која није увек присутна и доступна свима, али кад сте у могућности да је користите, онда можете да имате врло добру продукцију. Али најважнија је уметност, уметничка страна, јер ако она није добра и ако извођачи нису добри, онда цабе што је технички део одличан, јер се не може извући продукција звука онако како би то требало. У том смислу је изложба такође важна. Колико сам успео да видим, овогодишња изложба је на истом нивоу као и ранијих година. Срео сам се и неке људе које већ познајем и који имају своје штандове, а с њима сам разговарао и ранијих година. Ово је врло добар тренутак, бар за нашу делегацију, да посетимо ову изложбу, јер је тешко стићи до других, западних земаља где бисмо могли да посетимо овакве изложбе.

ТАКТОНС је одличан и због тога што овде успостављамо неке нове сарадње и размењујемо искуства. Не долазимо овде нужно да бисмо добили награде. Није ни важно да ли ћемо добити неку награду или не, већ је важно да видимо где се налазимо у односу на своје колеге из других земаља учесника. Код свих инжењера звука и свих оних који долазе овде, приметио сам врло висок ниво продукције. Раде врло добр. Практично, разлике између снимака су врло мале, скоро неприметне. Такође смо пријатељи са многима из Новог Сада и из Београда, Љубљане и Сарајева

и радујемо се сваки пут кад се састанемо. У контакту смо и у периоду између два ТАКТОНС-а, односно у току две године кад се не видимо. У овом смислу нам ТАКТОНС неизмерно помаже

Кристина Јовановић

Dan Corjos, inginer de sunet la Radio România din București

Am venit la Taktons deja a șasea oară, în 2009 am venit aici pentru prima dată și acum în 2019 suntem din nou prezenți la Taktons. Este un concurs foarte frumos și foarte util pentru toți inginerii de sunet din toate țările participante. Prima dată am venit astfel că domnul Konrad Pfaff, șef tehnic la Radio TM, aflând de concurs, ne-a solicitat pe noi cei din București de la Radioul central, să venim cu niște înregistrări alese. Nu am câștigat atunci nimic, ba chiar am fost pe ultimele locuri, însă am aflat despre ce e vorba și pe urmă am știut cum să venim mai bine pregătiți, astfel că la următoarele trei ediții am câștigat cele mai multe premii, cât și Marele premiu al Taktons, care înseamnă pentru noi foarte mult. Anul acesta, România s-a prezentat cu 18 piese. Sunt lucrate toate de noi, de colectivul inginerilor de sunet de la Radio România din București.

În ceea ce privește activitatea noastră, lucrăm toate tipurile de producții, de la popular la big band, de la simfonic la cameral, ele sunt și categorizate aici la Taktons și pentru fiecare categorie aducem câte o piesă sau două.

Pentru ca o piesă să aibă o calitate tehnică înaltă presupune să ai dotări tehnice de ultima generație, ele nu sunt prezente întotdeauna și nu sunt la dispoziție, dar, atunci când sunt, poți să scoți o producție foarte bună. Cel mai important însă este artisticul, partea artistică. Dacă ea nu este așa de bună și cei care performează nu sunt atât de buni, atunci degeaba partea tehnică este extraordinară că nu o să scoți o producție cum trebuie. Din acest aspect, expoziția este la fel importantă. Din ce am văzut, expoziția de anul acesta este la nivelul edițiilor precedente ale Taktons, foarte frumoasă, m-am întâlnit și cu câțiva prieteni pe care-i știu, care au standuri acolo și cu care am discutat și în alți ani. E un moment foarte bun, cel puțin pentru delegația noastră, ca să vizităm această expoziție de la Radio, pentru că e foarte greu să ajungem în alte țări din Occident să vizităm astfel de expoziții.

Taktons-ul este bun pentru că stabilim unele noi colaborări și facem un schimb de experiențe. Nu venim neapărat aici să câștigăm premii, până la urmă, nici nu contează dacă primești sau nu un premiu, ci contează să vezi unde te situezi față de ceilalți colegi, din celelalte țări care participă. La toți inginerii de sunet și toți cei care vin aici din toate țările participante am văzut că au un nivel foarte înalt al producțiilor lor, lucrează foarte bine, practic diferențele între piese sunt foarte

mici, aproape nesesizabile. Suntem și prieteni cu mulți din Novi Sad, din Belgrad, din Ljubljana și din Sarajevo și ne bucurăm de fiecare dată când ne vedem. Chiar corespondăm cu ei și în perioada dintre cele două Taktons-uri, adică în cei doi ani în care nu ne vedem. În această privință, Taktons-ul ne-a ajutat foarte mult.

Dan Corjos, sound engineer at Radio Romania in Bucharest

This is our sixth time at the Taktons. We first came in 2009, and here we are at Taktons again 10 years later. This is a very nice competition and very useful for all sound engineers from all participating countries. We came for the first time when Mr Konrad Pfaff, Chief Technology Officer of Radio Timisoara, upon learning of the competition, asked us from Bucharest, from the central radio, to come up with some selected recordings. We didn't win anything back then, we even took one of the last places, but we discovered what it was about and we learned how to prepare ourselves the best we could. So, at the next three Taktons, we won the most awards, as well as the main Taktons award, which means a lot to us. Romania is participating with 18 recordings this year. They were all done by us, a group of sound engineers from Radio Romania in Bucharest.

In terms of our business, we do all kinds of productions, from folk music to big band, from symphonic to chamber pieces, so all categories that exist here at Taktons, and in each category we participate with one or two recordings.

In order for a single recording to be of high technical quality, it is necessary to use the latest technical equipment, which is not always present and accessible to everyone, but when you are able to use it, then you can have a very good production. But the most important thing is the art, the artistic side, because if it is not good and if the performers are not good, although the technical part is great, it is not worth it because it cannot result in sound production as it should. In this sense, the exhibition is also important. As far as I could see, this year's exhibition is at the same level as the previous years. I have also met some people I know, who have their booths, who I had talked to earlier. This is a very good time, at least for our delegation, to visit this exhibition at the Radio, as it is difficult to reach other, western countries where we could go to such exhibitions.

Taktons is also great because we establish new connections here and share experiences. We don't necessarily come here to win prizes. It doesn't matter whether we get a prize or not, but it's important to see where we stand related to our counterparts in other participating countries. I have noticed a very high level of production used by all sound engineers and all

those who come here from the participating countries, they do the job very well; practically, the differences between the recordings are very small, almost imperceptible. We have also made friends with many people from Novi Sad, Belgrade, Ljubljana and Sarajevo, and we look forward to meeting each other. We even keep in touch between the two Taktons, that is, during the two years we don't see each other. In this sense, Taktons has helped us immensely.

Kristina Jovanović

Dan Corjos, sound engineer at Radio Romania in Bucharest

Златоје Чоловић
тон мајстор и члан организационог
тима Тактонса

ПОСАО ТОН МАЈСТОРА ЈЕ ЛЕП И КРЕАТИВАН

Тон мајстор Златоје Чоловић дугогодишњи је учесник и један од организатора фестивала Тактонс. Поред многобројних награда, на 16. Тактонсу освојио је прво место у конкуренцији радио-драма. Како каже, овај фестивал је посебан у односу на остале, јер је једини у региону који се бави искључиво квалитетом тонских снимака.

Колико је први Тактонс на којем сте учествовали, другачији у односу на овај који се одржава данас?

Ово је мој седми Тактонс и ове године за разлику од претходних нисам такмичар, већ само у организацији. До сада сам освојио две прве награде на овом фестивалу у категорији драма и репортажа. Ово је одлична манифестација у којој учествују све земље из бивше СФРЈ као и Румунија, Словачка и Мађарска. Променио се квалитет звука што подразумева увођење новог система вредновања и прављења драмских и музичких дела по систему лауднеса (loudness), који подразумева једну велику динамику снимка, која је на -23 луфса (LUFS), што је много пријемчивије, топлије и природније за слушање него оно од пре, које је било, како млади воле да кажу „надувано“ и „набуцено“.

Шта Тактонс разликује од осталих фестивала сличне тематике?

Немате више фестивала који се баве овом тематиком. Постоје фестивали драмских пројеката, филмских пројеката, музичких, али фестивали који само оцењују квалитет тона и тонске параметре за све снимке, да ли су то драмске категорије, музичке категорије или можда телевизијске. Овај фестивал ради искључиво тонски део приче око било ког пројекта. Овде се скупљају тонски мајстори из више земаља који оцењују квалитет по осам параметара снимка, који се репродукује.

Колика је заинтересованост младих за Тактонс?

На Тактонсу учествују првенствено тон мајстори, који морају имати искуства. Међутим, има много младих у овој струци и сваки пут их је све више, што нас много радује. Посао тон мајстора или дизајнера звука је ипак специфичан, леп и креативан, ако га волите.

Док сте се такмичили, колико Вам је значило то што су вас колеге оцењивале?

Када колега тон мајстор из било ког центра, у било којој држави, каже „Свака част, овај снимак је одличан“, или уколико победите са својим снимком, не постоји лепша ствар и боља похвала од тога.

Да ли у неком наредном периоду планирате да поново учествујете на фестивалу као такмичар?

Увек планирам да се вратим као такмичар, али ствар је у томе што сви снимци с којима планирате да конкуришете морају настати у периоду између два Тактонса, јер се он одржава на сваке две године. Уколико за те две године нисте радили ништа специфично што мислите да би заслужило да се нађе на такмичењу, онда немате снимак. Ако има више снимака него што треба, онда се бирају они који су најрепрезентативнији да представљају вашу кућу.

Катарина Васић и Маша Вуковић

ZlatojeČolović

Sound engineer and member of the Taktons organizational team

SOUND ENGINEER'S JOB IS BEAUTIFUL AND CREATIVE

Sound engineer, ZlatojeČolović, is a longtime participant and one of the organizers of TaktonsFestival. In addition to numerous awards, at the 16th Taktons he won first place in the radio drama competition. As he says, this festival is special compared to the others because it is the only one in the region that deals exclusively with the quality of sound recordings.

How different was the first Taktons you participated in compared to the one taking place today?

This is my seventh Taktons and this year, unlike the previous ones, I am not competing, but I am participating in the organization. So far, I have won two first places at this festival in the drama and reportage category. This is a great event in with participants from all the countries of the former SFRY as well as Romania, Slovakia and Hungary. Sound quality has changed, with the introduction of a new system for evaluating and making dramatic and musical works through the loudness system, which involves one big recording dynamic, at -23 LUFS, which is much more receptive, warmer and more natural to listen to rather than the one that used to be, as young people like to say, 'showy' and 'bombastic.'

What sets Tactons apart from other similarly-themed festivals?

There are no other festivals that deal with this subject. There are festivals of

drama projects, film projects, music, but festivals that only evaluate the quality of the sound and sound parameters for all recordings, whether it is a drama category, music categories or maybe television. This festival deals exclusively with the sound part of the story around any project. This is where Sound engineers from multiple countries gather, who evaluate the quality of the eight parameters of the recording being played.

How interested are young people in Taktons?

Taktons is primarily attended by experienced sound engineers. However there are a lot of young people in this field and their number is increasing, which makes us very happy. The task of a sound engineer or a sound designer is unique, nice and creative, if you like your job.

While you were competing, what did being evaluated by your colleagues mean to you?

When a colleague sound engineer from any centre, in any state, says: "Well done, this is an excellent video", or if your video wins, there is no better thing and better commendation than this.

Are you planning to take part in the festival as a contestant in the future?

I always plan to come back as a contestant, but the thing is that all videos that you plan to apply with for the festival have to be created in the period between the two Taktons, as it takes place every second year. If you don't do anything particular during this time, that deserves to find its place in the competition, then you don't have a recording. On the other hand, if there are more videos than needed, they select the best ones to present their company.

Katarina Vasić and Maša Vuković

